

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

Articulus XIII. De beneficijs, seu privilegijs à jure statutis pro, aut contra debitores, aut circa contractus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

bationis, Novitius verò ex parte sua subit onus probationis, periculum majoris damni si fortè non corresponderit. Est ergo contra contractum onerosum, atque adèd contra justitiam commutativam absque justa causa ad professionem non admittere.

An qui absque causa egreditur ex Novitiatu debeat expensas Monasterio refundere, communior veriorque sententia apud Lugo n. 61. Negat teneri etiam ad partem contra aliquos benè fide ingredientem, affirmat verò de ingrediente malà fide, seu animo re-

deundi ad sæculum, unde scholasticus societatis vora emittens animo exeundi peractis studijs, teneretur refundere, licèt postea extorqueat dimissionem, quia decipit injustè societatem, Lugo n. 65. Ratio primæ partis suadet ex praxi Religionum. Ratio secundæ, quod tunc dolus Novitij de causam contractui, de quo proxime est dictum cum damno religionis. Hæc Ratio etiam probat partem tertiam, deduci tamen deberet valor operæ à Novitio, aut scholastico Societatis Religionis præstitæ.

ARTICULUS. XIII

De Beneficijs seu privilegijs à jure statutis pro, aut contra debitores aut circa contractus.

615. **Q**uaeres Primò quid sit beneficium senatûs Consulti Macedoniani. Respondeo esse illud, vi cujus parentes, si quid sinè horum scitu est filijs familias concessum, & in non necessaria, aut utilia, aut parentibus commoda, sed in ludicra, superba, comestationes &c. expensum excipi potest contra mutuatores postulantes solutionem, ac debitum non solvi, ita habetur in *Legibus ff. de S. C. Macedoniano* de quo vide n. 116.

Quæres secundò quid sit beneficium Senatûs consulti Vellejanum, de quo in *LL. C. ad Senat. consul. Vellejanum* ? &c

quibus in casibus cessat ejus usus? Respondeo ad Primum, quod sit id, vigore cujus succurritur faminis propter eorum imbecillitatem, simplicitatem, ac facilitatem iminentis ejusdem deceptionis, ne earum fidejussio non confecto publico instrumento à tribus testibus subscripto sit ullius Roboris ad pariendum obligationem, sive civilem, sive naturalem, confecto verò instrumento solenni datur quidem creditori actio, mulieri verò opus est oppositione exceptionis ex senat. consult. Vellejano, si velit liberari àb obligatione per L. 23. §. fin. e. ad senat. Consult. Vellejan. imò jurè novissimo *Novell. 134.*
cx

ex qua est desumpta *Auth. in qua mulier. cod. cod.* fidejussio etiam solemnizata pro marito facta non valet, nisi manifestè proberetur, quod creditum pecuniarium fuerit expensum in propriam utilitatem ipsius mulieris, aut consuetudo contraria recepta sit, prout in Germania passim mercatorum uxores quasi sociæ, & correa debendi pro maritis tenentur teste Gaill. *lib. 2. Obser. 90. num. 5.* solum pro casu, quo pecuniam, aut merces accepit, & comparavit pro communi negotiatione, secus quoad accepta in suam propriam utilitatem. In Bavaria tamen aliter est constitutum apud Haunold. *tract. 9. de contr. 7. senat. Consul. Vellejan. n. 117. vers. in Germania.*

Respondeo ad secundum questionis secundæ non habere locum primò, quando mulier adhuc tutrix prolium (huic ante Reliquos agnatos, uti & Avia tutela permittitur) nondum datis rationibus administrationis suæ convolat ad vota secunda, *Auth. marri, & Avia c. quando mulier offic. tutel. fung.* quia sine fidejussione nequit tutela commodè administrari. Eo casu maritus secundus pro uxore tenetur, & ejus bona liberis primi matrimonij tacitè obligantur *per textum in L. penult. c. in quibus causis pig. tacit. contrah. Gaill. cit. num. 2.* monens id singulari pupillorum favore esse receptum, ob quem mulier tutrix etiam incarcerari potest, & aliàs in causa civili mulier Regulariter ratione debiti ob sexus pudorem nequeat carceri mancipari. Unde idem Gaill. insinuat, ut viri volentes contrahere cum vidua implicata rationibus pro-

lium prioris matrimonij non contrahant ante rationes liquidatas. Secundò, si pro eo, pro quo fidejussit, sit parata judicium accipere, ut non detur actio in veterem debitorem, &c. cavere debet se non usuram exceptione sibi concessâ & sic ad judicem ire *L. fin. ff. de senat. consult. Vell.* adhuc §. fin. supponit Gloss. interlinealis Bartoli quod cautio fieri debeat.

Tertiò fidejussio non gaudet dicto privilegio, quando fidejubendo mulier intendit decipere creditorem, *L. 30. c. ad senat. consult. Vell.* ut si permittat dissimulanter oppignorari bona sua à marito quasi propria mariti, aut fingit pecunias mutuas accipere in suam utilitatem, vel si pro fidejussione accipit pretium, *L. 23. c. eod.* vel si biennio elapso à fidejussione pignus det, aut ratificet illam, *L. 21. cod. eod.* vel si fidejusserit in suam utilitatem E. g. pro suo creditore, *L. 2. cod. cit. & L. 3 ff. eod.*

Si petatur differentia inter senat. consult. Macedon. & senat. consult. Vell. Respondeo esse hanc, quod Vellejanum sit favor inductus præcisè in favorem mulierum, Marcedonianum verò constitutum est etiam, ac æquè in odium sceneratorum, & ideo filiusfamilias nequit renuntiare suo favori, quem habet ex Macedoniano, nec si solvit debitum non excipiendo contra mutuatorem, solum repetere *per num. 116.* Econtra mulier potest saltem judicialiter renuntiare Vellejano, ac solum repetere, secus extra judicialiter, nisi juramento firmet renuntiationem, Haunold. *tr. 9. n. 135. & 138.*

Bbbb 3

616. Quæ-

616. Quæres tertio quid sit beneficium cessionis bonorum? quibus concedatur? an bonis cedens possit occultare necessaria ad tenuem victum, De eo agitur in tit. ff. de cessione bonorum c. qui bonis cedere possunt. Respondeo ad primum esse beneficium inductum in remedium debitorum incarcerabilium ob solvendi impotentiam; dictum *Flebile ac miserabile*, ut possint unum ex duobus eligere, carcerem aut cessionem bonorum. Traditis juridicè bonis, ut creditoribus pro posse satisfiat, duo habet emolumenta debitor; primum, quod amplius ob debita nequeat incarcerari; Secundum quod ad cedenda bona post cessionem acquirenda nequeat cogi, sed solum ex jis debet solvere restantia debita, quantum commode potest.

Respondeo ad secundum quæstionis tertiæ id denegari debitoribus ex delicto *L. generaliter ff. de pœnis*. Huc spectant sua bona in creditorum fraudem alienantes, aut qui spe futuræ cessionis debita contraxerunt, modo de ea voluntate indubitè constet, aut qui bona sua prodegerunt, aut æs alienum contraxerunt conscij se non esse solvendo, aut qui bona, aut partem bonorum ceciderunt, dum crederent. Secundò denegatur tutoribus conventis ob administratam tutelam. Ad hos Fuldenius revocat administratores priorum locorum, verum consuetudo loci est consulenda, Haunold. 443.

Respondeo ad tertium quæstionis tertiæ affirmativè, quia leges statuentes, ut omnia manifestentur (relinquitur illis solus vestitus, exceptis jis, qui sunt

privilegiati) sunt pœnales, forèque iniqua iudicis sententia conjiciens in extremam, aut gravem necessitatem debitorem, cum sit contra jus naturale. Hinc in Germania opificibus relinquuntur instrumenta ad victum quærendum teste Manzio apud Haunold. n. 445.

Circa beneficium cessionis ulterius nota primò plures personas à jure esse privilegiatas, quæ non possunt incarcerari pro civili debito apud Haunold, *trakt. 2. à n. 434.* videlicet primo scæminas honestæ vitæ. Secundò milites armatæ militiæ. Tertiò personas Nobiles, ac Illustres. Quartò constitutos in dignitate, ut Doctores, & Professores. Quintò Clericos gaudentes privilegio fori, nisi sint de fuga suspecti.

Nota secundò præter dictas personas privilegiatas etiã incarcerari non posse, de quibus notoriè constat non esse solvendo, non titulo privilegij, sed quia non sunt contumaces: proinde illi soli sunt incarcerabiles, qui vero similiter sunt solvendo (horum carcer non dicitur pœnalis sed obedientialis) imò nec hi si jurent se nihil habere ad solvendum, dummodo inculpabiliter sint effecti inopes, *Novel. 135.*

Nota tertio debitor de fuga non suspectus conventus à creditoribus ad bonis cedendum, potest ab jis petere inducias quinquennales ad solvendum, ne cogatur facere cessionem: jis obtentis, si non solvit, nequit uti amplius beneficio cessionis, sed aut integre solvere in ære, aut luere in pelle, nempe carcere *Gloss. in L. fin. c. qui bonis cedere possunt.*

617. Quæres quartò quid sit beneficium competentiæ, & quibus concessum?

sum? Respondeo ad primum esse illud, vi cuius quis non possit conveniri in plus, quam salvâ competente sustentatione præstare possit, Haunold, n. 453.

Respondeo ad secundum ex Regula generali contra Hunnium quicunque cogi non possunt ad cedendum bonis, gaudent beneficio competentæ, Haunold, num. 458. à n. 453. numerans sequentes personas, quæ nequeunt conveniri, nisi salvâ sustentatione congruâ, uti parentes conventi à liberis, frater à fratre Germano, Socius à Socio, maritus ab uxore dorem repetente, idem privilegium competit militi armato ff. de re judic. éstque probabilius extendendum cum Haunold, n. 457. ad milites togatos contra Zafium, Duaren. Hunnium, videlicet ad Doctores juris, Advocatos, Medicos, Professores, eorumque uxores, & filios idque colligitur ex L. Medicos 6. c. de Professoribus & Medic. eos liberante ab incarceratione ob debita civilia. Accensentur jisdem ex communiore contra CC. propter eandem causam Clerici in sacris constituti, quod aliqui ampliant ad omnes Clericos privilegio fori gaudentes.

Item competit viri focero, seu patris uxoris, si durante matrimonio conveniatur titulo dotis insolutæ, secus soluto matrimonio L. penult. ff. de jur. dot. focero verò uxoris, seu patri mariti, si convenitur à nura tam stante, quam soluto matrimonio L. 15. §. 2. ff. solut. matrim.

Item redactis ad inopiam ob temporum iniquitatem, ita ut probabilius cum Manzio & alijs decem Jurisconsultis tradit Haunold, n. 460. quibus num. 435.

ex communiore addit personas nobiles, ac Illustres.

618. Quæres quintò, quid sit beneficium c. Odoardus de solutionibus? quibus competat, aut non competat? & an sit renuntiabile? Respondeo ad primum esse privilegium, seu immunitatem personalem personæ Ecclesiasticæ concessam in casu, quo conventa à creditoribus ob civilia debita solvendi impotens liberatur à cessione bonorum, & incarceratione, instantibus tamen creditoribus redditus, & fructus beneficii in solum assignandi sunt deducto semper eo, quod exigit honesta sustentatio præstitâ cautione juratoria (pignoratitiam aut fidejussoriam pauperes communiter præstare non possunt) de solutione integra pinguioris fortunæ tempore.

Ad hoc beneficium non admittitur Clericus, nisi instent debitores adversus illum, Barbos, Lib. 1. Jur. Univers. c. 39. §. 6. n. 3. debetque prius probare suam paupertatem, quia solvendi impossibilitas fundat dictum privilegium, sufficit autem probatio summaria, eaque non multum scrupulosa, sed urbane fiat, ita servatur in Curia Romana.

Respondeo ad secundum quæstionis quintæ id competere primò Religiosis, Barbos, ad cit. c. Odoardus num. 5. Secundò probabiliter etiam Clericis minoribus, aut Tonsuristis destitutis beneficio, aut servitio Ecclesiæ, dummodo Clericam gestent, Pirhing de solutionibus n. 25. Faguan, ibid. à n. 24.

Econtra non prodest hoc privilegium Clericis, Primò redactis ad inopiam culpabiliter Barbos, num. 21. contra Hostien. & Joannem Andream. Secundò

cundò ob dolum commissum, ut si quis spe hujus beneficii contraxit debita, aut bona dissipavit in fraudem creditorum Barbos, *num. 17. & 18.* Tertio conventis ex delicto, quo casu pœna pecuniaria, quæ de jure infligeretur, commutatur in corporalem propter inopiam Rei, *L. 1. §. fin. ff. de pœnis c. 5. de dolo & contumacia*; hoc intelligendum, quando actor agit de delicto criminaliter, seu de pœna sisco applicanda: si agit de pœna sibi applicanda sine ejus consensu nequit commutari in corporalem *Arg. can. Fraternitatis 11. 12. q. 2.* qui interest tantum actoris: si autem agitur civiliter, sive ad interesse actoris, non potest fieri commutatio, sed differenda est executio, donec debitor veniat ad pinguiorem fortunam, *cit. c. Odoardus.* Quarto conventis actione reali, quia beneficium præsens est personale Barbos, *num. 20.* Quinto debitorum negantibus *Gloss. incit. c. Odoardus.* Sexto obligantis ex causa depositi restituendi, Barbos, *num. 13.* Septimo si creditor sit pauperior debitore, Barbos, *num. 7.* Octavo non conficiendis inventarium in administratione tutelæ, aut curatelæ, Barbos, *n. 22.*

Respondeo ad tertium quaestionis quinta verius esse, quod renuntiari non possit, quia est in favorem totius Ordinis Clericalis. Amplia ex verosimilitudine, etsi renuntiaret quis cum juramento se non usurum hoc beneficio, quia tale pactum est contra bonos mores naturales, utpote oppositum juri statûs Clericalis, Pirhing, *num. 29.* ex communi Canonist. juramentum siquidem promissioni adjectum sortitur conditio-

nes, & naturam hujus, est contra plures apud Egid. Ranbeck, in *Panoplia libertatis. Ecclesiast. Disp. 2. sect. 2 c. unic. §. 2.* contententes posse renuntiari indirectè, ut si juret se centum mutuo acceptos soluturum, quo casu indirectè jurat se cedere beneficio huic, plura enim principaliter, ac directè à jure prohibita, accessorie, ac indirectè fieri possunt, sic jus patronatûs directè vendi non potest si tamen castro est affixum, isto vendito illud indirectè venditur.

619. Quæres sextò quid sit beneficium restitutionis in integrum? an sit personale aut reale privilegium? de extat titulus in utroque jure; in civili quidem *lib. 4. in ff. tit. 1.* in Canonico autem *in lib. 1. Decret. tit. 41.*

Respondeo ad primum de finiri communius cum *Gloss. in cap. auditis de integ. restit. Quod sit reductio in eum locum, seu statum, in quo quis fuit ante lesionem.* Clarius alii apud Wiestner *h. t. n. 1.* ex Molin. *Disp. 573. n. 1.* vocant remedium extraordinarium à Pratore introductum, quo minori, & instar illius aliis (quibus reperitur id jure concessum cuicunque utriusque sexus) ex contractu, vel quasi contractu validè celebrato graviter læsis Judex ex aequitate subvenit eos in pristinum statum reponendo. Tria autem, ut hoc beneficium concedatur, prærequiruntur, nempe ut contractus valeat, probetur legitimè læsio, & hæc sit gravis, ut parerebit.

Dicitur primò *extraordinarium*, quia non habet locum nisi deficiente medio ordinario, unde si contractus, vel quasi contractus minoris, aut Ecclesiæ est

est nullus defectus solennitatis non conceditur, cum laesus tunc agere possit viâ nullitatis v. g. rei vindicatione, vel etiam ad interesse, vel excipiendo contra laedentem, quando hic nihil praestitit.

Dicitur secundò *minori*, id est nondum 25. annos punctualiter expletos nato, sive sit mas sive foemina *L. 1. ff. de minorib. c. constitutus 8. de integ. restit.*

Amplia ad minoris haeredes *L. non solum 6. ff. h. t.* sunt enim eadem moraliter persona cum defuncto *Novell. 48. pr.* & huic in jus universum succedunt *L. nihil 24. ff. de V. S.* An ad fidejussorem ejus extendendum, vid. *Wiestn. h. t. à n. 14.* negantem ob clarum jus *L. in causa 13. pr. ff. de minoribus.*

620. Dicitur tertio & *instar illius alius, &c.* nam plures alii secundum jura gaudent beneficio isto. Primò Ecclesia aequalitatur minoribus, gaudetque horum *jure c. requisivit 1. & c. auditis 3. h. t.* vide de hoc *Molin. Disputat. 574. num. 1.* notat, cum Ecclesia non sit minor, semperque in eodem statu permaneat, illam gaudere solum isto privilegio quadriennio à celebrato contractu, aut quasi contractu, aut acceptâ læsione.

Secundò cum nomine Ecclesiae veniant omnia loca pia, & sacra, sequitur extendi ad hospitalia auctoritate Episcopi erecta, Monasteria, Capitula, & Collegia Clericorum, confraternitates ad Religionis augmentum institutas, &c, omnia enim hæc gaudent privilegiis Ecclesiae datis *L. omnia 24. c. de Episcop. & Cleric. Pir-*

hing. h. t. num. 13. rectè observans cum *Molin. num. 2.* de Ecclesijs Capitulis, vel Collegijs procedere quoad læsionem in bonis, aut juribus ipsius Ecclesiae, aut Capituli, &c. quæ talis, secùs quoad bona propria Clericorum etiam ex beneficijs acquisita, *Haunold. tract. 2. num. 477. Wiestn. num. 18.* quia in his cessat publicus favor Ecclesiae.

Adde cum *Wiestn. num. 24.* beneficium istud competere etiam Collegijs Studiosorum ratione personarum in jis degentium, hæ enim ferè sunt minores, *Abb. in c. 1. h. tit. num. 15.*

Tertio secundum veriore opinionem uti potest isto privilegio Republica cit. *Haunold. ex L. penult. c. ex quibus causis major, ibi: Respublica minorum jure uti solet, idòque auxilium restitutionis implorare potest.* Porro hujus nomine non venit solum integra, ac suprema, sed etiam inferior, quæ per administratores regitur, ut civitas, oppidum, pagus, quoad bona, & jura communia, *Wiestn. num. 25.* extendens ad Principem quoad bona coronæ, seu Principatus, & fisci.

Quarto quandoque etiam majoribus 25. annis, nempe dum præter gravem læsionem (hæc sola sufficit in minoribus) concurrat causa justa concernens absentiam non ob privatum negotium, sed necessitatem, aut utilitatem Reipublicæ, ut Gubernatores Provinciae alicujus, Legati, absentesque in expeditione militari, sive in castris, sive in praesidijs, hi cum suis uxoribus maritos comitantibus, quamdiu commode reverti non possunt,

Cccc

fruu-

frauantur beneficio restitutionis in integrum apud Wiestn. *num. 26.* extendentem ad majores absentes ex causa necessaria, ut ob metum justum mortis, atrocis cruciatus, &c. ob infirmitatem, vel luem Epidemicam, vel captivitatem, &c. Hæ enim, & similes personæ ex clausula generali edicti Prætoriani in *L. 1. num. fin. ff. ex quibus causis majores: si qua inquit alia mihi justa causa esse videbitur, in integrum restituam.*

Restitutio minoris, & Ecclesiæ à restitutione majorum tripliciter differt. Primò quod, ut minor restituatur, probanda sit sola læsio, majoribus etiam justa causa absentis. Secundò quod minoribus, & Ecclesiæ etiã sine instantia succurratur isto beneficio ex Officio Judicis, majoribus duntaxat ad ipsorum instantiam. Tertid non succurritur majoribus, quando possunt appellare, aliove medio ordinario juvari, è contra minor, & Ecclesia possunt alterutrum eligere, videlicet beneficium restitutionis, quando hoc est pinguius, prout pinguius est, ac facilius remedio appellationis cum non sit necessitas novam inchoandi instantiam, aut addeundi Judicem appellationis fortè remorum, Piching. *h. t. n. 31. in not. 3. Wiest, n. 27.*

621. Dicitur quartò in definitione beneficij hujus *ex contractu, vel quasi contractu validè celebrato*, nam ex invalido læsus nullus restituitur per *n. 619.*

Dicitur quintò *graviter læsus: non ergo est necessaria* enormis contra aliquos apud Wiest, *n. 6.* id est tanta,

ut pretij justii dimidium excedat, ut si rem valentem mille florenis vendas 400, aut 450. quia tunc venditor tueri se potest ordinatio juris remedio *L. 2. c. de rescindenda vendit.* decidentis, quod etsi non de rigore juris, attamen ex æquitate possit sperare rescissionem relicta libertate Emptori, ut recepto pretio restituat rem, aut hæc retentã suppleat pretium justum, verum etsi in casu læsionis infra infimum pretium non sit necessarium beneficium restitutionis, probabilius tamen eo posse succuri sic læso tradit Wiestn. *n. 11.*

Proinde ad hoc beneficium sufficit mediocris, seu gravis, & notabilis non gravitate absolutã, sed respectivã attentã qualitate contractus, conditioneque personæ læsæ E. g. an Ecclesia, aut minor sit dives, vel pauper; item quantitas, an magna, aut parva, ex his enim, & similibus, si arbitrio prudentis viri definiatur, quod sit gravis, peti potest restitutio, ut si fundus valens mille sit venditus 900. aut 800. aut 700. censetur gravis etsi læsio sit multum infra dimidium; è contra læsio in 20. aut 30. foret levis respectu tantæ summæ, ob qualem non est locus restitutionis beneficio; at si res valet centum, si vendatur 90. læsio est gravis, decem enim ad centum sunt notabilis pars relate ad talem summam, & ideo læsus potest restitui in integrum, Molin. *Disput. 573. num. 9. Abb. inc. requisivit 1. n. 8. h. t.*

Læsio dupliciter potest contingere primò in substantia contractus, ut si minor, aut Ecclesia vendat, aut emat, quod absolutè non expediebat vendere aut

aut emere, Secundò, si læsio fiat in quantitate pretij. In læsione substantiali, rescinditur ex toto contractus Officio Judicis læsioque E. g. in venditione datur actio contra quemvis rei alienatæ possessorem, etsi cum eo non sit initus contractus, *L. in causa 13. §. interdum ff. de minoribus.* In læsione quoad quantitatem contractus non debet rescindi, sed sufficit reductio ad æqualitatem pretij, est tamen in optione Emptoris rescindere aut pretium supplere. Ratio autem, cur tunc non sit necessitas rescindendi, est, quod pars læsa non sit restituenda, nisi in eo, in quo est læsa, ergo si est læsa in sola pretij quantitate, in ista sola debet restitui, si autem in substantia, tunc in totum contractus debet rescindi, Pirhing. *num. 17 b. t.* desumens utramque partem ex *L. si res 12. §. mulier ff. de jur. dot.* verum Westner *num. 10.* cum Fachin. Palao tuetur ut probabilius etiam in priori casu peti rescissionem posse.

Restitutio fit ob læsionem sive hæc contingat ex negligentia propria minoris E. g. ex omisa probatione, *L. minor, 36. ff. de minorib.* sive ex culpa Tutoris, aut Administratoris, aut Procuratoris negligentis probationes producere, aut exceptiones necessarias opponere, ita de minoribus est decisum, *L. etiam in his c. si tutor, vel curator interven.* De Ecclesia verò *c. veniens 2. h. t.*

Item minoribus succurritur non solum damnum passis, sed etiam titulo notabilis lucri cessantis Pirhing. *b. t. n. 8. & 38. ex L. ait, Prætor. 7. §. Ho-*

die ff. de minorib. ibi: hodie certo jure utimur, ut & in lucro minoribus succurratur. Exemplum in ea ponitur, si Ecclesia, aut minor repudiasset lucrosam sibi hæreditatem.

Dicitur sextò in definitione beneficii restitutionis *Judex ex aequitate subvenit*, qualis autem & cujus Judex restituere possit in integrum patebit ex mox subjiciendis.

622. Quartes igitur septimò à quo, contra quem, & coram quali judice petendum est beneficium restitutionis in integrum. Respondeo peti posse non à solo minore læso, sed etiam ejus hæredibus per *n. 619. versu Amplia ad Minoris.*

Hinc sequitur privilegium restitutionis in integrum non esse præcisè personale, quale extinguitur cum persona, sed esse mixtum, non enim est concessum purè titulo minoritatis, seu imbecillitatis judicij, sed etiam ratione causæ, seu damni in rebus, aut juri- bus emergentis Wiest. *num. 13.* Haunold. *trakt. 2. n. 470.* adducens *R. J. 196. Privilegia quadam causa sunt; quadam persone: & ideo quadam ad hæredes transmittuntur, qua cause sunt; qua verò persona sunt, ad hæredem non transeunt.*

Petitio restitutionis fit non solum contra Emptorè, sed etiam contra hujus hæredem, imò etiam aliquando contra tertium possessorem, nempe quando læsio fuit in substantia exposita *n. 621 L. in causa 13. §. 1. pr. ff. de minoribus* scilicet quando est læsio in pretio, tunc enim contra tertium læsus non restituitur, nisi sciverit fuisse Emptam à minore

C c c c 2

nore &c. Hæc petitio est facienda coram iudice illius, contra quem agitur de restitutione in integrum, cum Actor sequatur forum rei, & quidem vel in loco hujus domicilij, vel in loco rei, cujus petitur restitutio per *L. in causa 13. §. 1. ff. de minorib.* vel in loco initi contractus, si tunc ibi moratur, Felin. in *c. fin. 24. de foro compet.* Wiest. *n. 82.* Inferior Magistratus non potest restituere contra sententiam Magistratus superioris per apertam *L. 18. ff. de minoribus, in pr.* Unde cum delegatus Principis nullum agnoscit superiorem præter suum Principem, hic solus potest restituere contra sententiam ab illo latam per *cit. L. §. penult.*

De Jure potest restituere non solum supremus Princeps, sed etiam inferior ordinariâ pollens jurisdictione cum rerum administratione in aliquo territorio *c. causa. 9. h. t. cit. L. in causa. 13.* (Secus Ordinarius carens administratione, sed habens judicandi potestatem simpliciter, talis enim jurisdictione non exercetur per nobile judicis officium, sed mercenarium nec actus hujus sunt actus imperij mixti, ad quod spectat restitutio in integrum Pirhing. *h. t. n. 64.*) ut Episcopus, alijque jurisdictione quasi Episcopali præditi, uti etiam sæcularis Magistratus in tali territorio forum contentiosum habentes cum administratione. Item ab his delegati specialiter ad restituendum in integrum, uti & delegati generaliter ad universitatem causarum, hi enim æquiparantur Judici-

bus Ordinarijs, Pirhing *n. 63.* Wiest. *n. 84.* ubi etiam de delegatis sine administratione pro aliquo territorio ad causarum universitatem docet posse solum incidenter restituere in integrum, hoc ipsum prius tradidit Pirhing *n. 66.* de quovis iudice habente jurisdictionem simplicem sine administratione, imo etiam de hujus delegato E. g. minor, aut Ecclesia est læsa ex probationis necessitate, aut exceptionis in termino peremptorio omissione, potest Ecclesia, vel minor implorare beneficium restitutionis, idque concedi *c. penult. h. t. L. Fin. c. ubi & apud quem cognit in integ. restit.* Ratio quod delegatio ad causam principalem sit implicita delegatio ad coincidentia velut accessoria (nisi res sit majoris momenti, ac præjudicij) ex generali regula quod Juxta causæ principalis sit etiam Juxta incidentis.

Dicitur est, quod de jure Juxta etiam inferior possit restituere in integrum, nam Zoës in *ff. de integrum restitutionibus n. 5.* testator supremos Principes in pluribus locis reservare sibi, aut supremo suo consilio istud beneficium commisso inferioribus solo examine an preces supplicantis pro isto beneficio subsistant.

In casu læsæ Ecclesiæ potest hoc beneficium peti, & concedi à iudice proprio Ecclesiastico etiam contra laicum, Ecclesia enim agens ex jure speciali, seu privilegio habet hunc favorem *in c. penult. de rebus Eccles. alien.* Wiest. *n. 96.* Pirhing. *n. 60.* contra aliquos, 62

623. Quæres Octavo an cum re principali etiam fructus inde percepti extant in se, aut in æquivalenti, ut si emptor factus est ditor, fiat restituendi. Effectus restitutionis in integrum est, ut quisque suum jus integrum recipiat *L. quod minor 24. §. Restitutio ff. de minorib.* unde non sola Ecclesia, aut minor læsus reponitur, sed etiam contrahens cum minore, aut Ecclesia, proinde sicut emptor debet restituere E. g. fundum, ita minor, vel Ecclesia pretium Emptori (si probetur versum in utilitatem minoris) læsi *L. pradiorum 10. c. de pradijs minorum*, Secus si pretium esset absumptum, Pirhing n. 70.) imo etiam expensas necessarias, aut utiles bonæ fide factas in fundum emptum &c. ante earum refusionem non tenetur emptor restituere fundum. Hinc quæstio movetur etiam de fructibus interea ab emptore perceptis, an reddendi?

Affirmant multi cum *Abb. inc. 1. n. 4. b. t. fundantes se in L. quod si minor 24. §. Restitutio & in L. Patri 27. §. si pecuniam ff. de minorib.* Quibus recepto pretio mandatur restitutio prædij cum fructibus, nec sine ratione, quia beneficio restitutionis in integrum reponitur Ecclesia, vel minor in statum pristinum atque adeò non debet habere minus, quam si prædium non alienasset, sed si non alienasset habuisset etiam fructus, ergo &c.

Negat *Laym. lib. 3. tract. 4. c. 11. n. 7.* cum *Less. lib. 2. c. 17. n. 70.* *Molin. Disp. 575. à n. 4. ex c. ad nos.*

rum 11. de reb. Eccles alien. Ubi Monasterio est restitutus fundus, fructus verò sunt adjudicati restituendi, nec absque fundamento, supponitur enim fuisse emptum justo pretio, consequenter sine læsione in fructibus, loco horum poterat etiam Monasterium lucrum capere ex pretio: proinde fuerat læsio solum ratione rei venditæ, seu quia non expediebat venditio. Tertia sententia Pirhing à n. 72. *Wiest. n. 90.* Distinguit inter contractum gratuitum, & onerosum, quo fundus est alienatus, si alienatus est per gratuitum, ut si fundus sit donatus, aut si venies titulo hæreditatis fuit repudiatus fundus cum fructibus, detractis expensis in culturam, & in fructuum collectionem debet restitui, tunc enim læsio est in re, nempe fundo, & in fructibus, *Molin. n. 6, Less. cit.* Consentiant ceteri primæ sententiæ Doctores teste Pirhing. Contra hanc pattem non urget fundamentum sententiæ negativæ, & quidem non est *c. ad nostram*, quia ut probat *Wiest.* fundus erat feudalis, cujus fructus ex ipsa natura feudi pertinent ad Vasallum. Non etiam urget ratio, quæ solum ostendit possessorem facere fructus suos, sed non irrevocabiliter ob privilegium concessum minori, & Ecclesiæ

Si autem fundus est alienatus per contractum onerosum cum læsione in pretio ut si datus sit pro florenis 800. valens mille, fructus non sunt restituendi omnes, sed soli correspondentes florenis ducentis deficientibus à justo pretio, sicut enim Emptor ex fundo

fructus
Cccc 3

fructus accepit, ita venditor poterat lucrari ex florenis 800. perceptis, quæ ratio etiam probat, si iusto pretio est venditus, proinde læsio est facta in substantia, videlicet quod non expediebat vendere, fructus non debent restitui cum læsio fiat in re solùm, secùs in fructibus, siquidem his respondens lucrum percipi potuit ex pretio.

Ad jura pro sententia affirmativa allata respondet Wiestn. num. 91. eorum rigorem esse mitigandum ex æquitate, ut ratio proximè allata suadet, aliàs si dictus rigor esset servandus in conscientia, non essent jura rationi consona Less. num. 71. intelligens illa quoad fructus perceptos post rescissum contractum concordat Lugo Disp. 22. num. 328.

624. Quæres nonò an minor contra minorem, & Ecclesia contra Ecclesiam læsam restituatur. Ratio negandi desumitur ex illo axioma juridico: *Privilegiatus non utitur suo privilegio contra aq̄ue privilegiatum*, sed servari debet in utroque casu jus commune, communis apud Pirhing. h. t. num. 39. Nihilominus affirmandum est ex communiore Canonistarum sensu idque eruitur ex cap. *auditis* 3. h. t. ubi dux Ecclesiæ invicem litigantes, etiam propter omissam necessariam probationem utraque esset læsa, ambæ sunt restitutæ.

Ad axioma Responderetur id procedere, quando est par utriusque causa, ut si utraque pars agat de lucro captando, aut damno vitando, tunc enim locus est juri communi stanti pro possessore: casum ponit Wiestn. num. 20. si minor temerè concessisset alteri minori pecuniam, hîcque eam prodegis-

set, concedens non restitueretur contra prodigenterem creditorem, hujus enim utpote possidentis, seu ut dicitur in *L. si minor. 34 ff. de minorib.* consumentis est melior conditio, nisi hic inde evasisset ditior: aliud exemplum de repudiata ab una Ecclesia hæreditate, & alteri quæsitæ adfert Sanch. *Lib. 6. de matrim. Disp. 4. n. 15.*

Econtra quando est causa dispar, ut si una pars est læsa, & altera lædens, agitque una de lucro captando, altera de damno vitando, hæc contra illam restitueretur, Laym. n. 6. Wiest. n. 19. re- cte observans isto casu non concurrere privilegium cum privilegiato, quia privilegium restitutionis est indultum solis Læsis, non lædentibus.

625. Quæres Decimò ob quas causas est concessum, aut non concessum beneficium restitutionis in integrum? Respondeo de utroque membro quæsi- ti susè vide disputantem; Wiest. a. n. 31. ad 63. qui n. 32. negat minorem restitui contra factam donationem causæ piæ E. g. Ecclesiæ, aut Monasterio, aut hospitali, & num. 42. in quæstione, an restitui de jure possit adversus tres sententias conformes, & post allegatas utrinque sententias duas extremas, eas concordat beneficio distinctionis, vel enim sub pretextu injustæ sententiæ, aut erroris, & imprudentiæ ætatis minor petit restitui, si primum, denegatur restitutio eo quod trina conformis sententia fundet præsumptionem pro Judicum Justitia. Si secundum, restituitur, dummodo summarie informetur tum de bono suo jure, tum de præsenso ætatis lapsu, tunc enim executio sententiæ suspen-

spenditur, estque à sic restituto probandus error commissus, ac inde ortus laesio.

Secundò beneficium restitutionis in integrum excludit contractus matrimonij tum carnalis, tum spiritualis per Professionem in Religione approbata validè emissam, primum enim est indissolubile jure divino naturali Math. 19. vers. 6. Professio verò etiam est perpetua ex natura votorum Religiosorum, nemoque per eam sponte factam læditur.

Dixi validè emissam: nam prætendens invaliditatem intra quinquennium à die emissæ Professionis computandum reclamans audiendus est deductis coram suo superiore, et Episcopo Ordinatio rationibus. Reclamans post quinquennium à nullo audiri potest viâ ordinariâ ex Decreto Tridentini Sess. 25. c. 19. de Regular. sed ut in integrum restitui possit viâ extraordinariâ, debet adire Papam, vel congregationem Concilij Tridentini, vel congregationem Regulariû negotijs præpositam, quæ summarie prius auditis rationibus deducendis nullitatis, ac justo impedimento intra quinquennium non reclamandi allegato, restitutionem concedere solet teste Barbos. in collectan ad cit. locum Trid. n. 9. & 10. subdens ad probandam ignorantiam nullitatis ac justo impedimento intra quinquennium non reclamandi allegato, restitutionem concedere solet teste Barbos in Collectan, ad cit. locum Trid. n. 9. & 10. Subdens ad probandam ignorantiam nullitatis

Professionis, aut reclamandi impedimentum non sufficere juramentum ignorantis, vel impediti, licet in alijs causis sufficiat, nam post quinquennium præsumitur à jure scientia dicti decreti Sanch. Lib. 7. de Matrim. Disp. 37. n. 14. in qua Disp. fasè præsentem materiam de reclamatione disputat.

Tertiò contra gesta in ætate minori non restituitur is, qui ea factus major annis 25. rata verbo, aut facto habuit scienterque confirmavit, L. 1. & fin. c. si. major. factus ratum.

Quartò nec minor in pubertate confirmans juramento se contractum in integrum restituitur ob reverentiam juramenti velut non dispendiosi animæ, aut tertio. Hinc non est paritas à juramento Prælati quod sit irrevocabili-ter observaturus contractum, juramentum enim nequit Ecclesiæ præjudicare, estque de re illicita, dum contractus Ecclesiæ nocet, juramentum verò minoris præjudicat soli huic West n. 54. Reliquos casus vide apud eundem à n. 55.

626. Quæres Undecimò intra quod tempus est petenda restitutio in integrum? Respondeo minoribus competit totum tempus ætatis minoris usque ad exactum 25. & exiade integrum quadriennium computandum à Primo die anni vigesimi sexti usque ad ultimum diem ultimum anni vigesimi noni L. fin. c. de tempor in integr. restit. In minoribus veniam ætatis habentibus (quæ masculis saltem non illustribus non ante annum vigesimum, feminis

ſceminis non ante decimum octavum expletum ſolet concedi. *L. omnes 2. c. de his qui ven. atat.*) computatur quadriennium à die impetrata, ac intimata *L. 1. c. eod. intimata*, inquam, ſive cognita, ignorantia enim læſionis eſt cauſa juſta, puia eã ſtante læſus eſt legitime impeditus, cui non currit quadriennium ex tunc, ita plurimi apud *Wieſtner n. 70.* alij verò inchoant à die læſionis etiam ignorata, quia in *Clem. de reſtit. in integr.* dicitur intra quadriennium continuum à tempore læſionis debere fieri reſtitutionem in integrum, eſtque argumentum à minoribus, quibus incipit currere quadriennium à 15, expleto atatis anno, & à majoribus, quibus etiam currit à die ceſſantis impedimenti non habità ratione ſcientiæ, aut ignorantia, ita *Zoës. in ff. de minorib. n. 62.* *Perez in c. de tempor. in integr. reſtit. n. 6.* pluresque celebres Doctores.

Primam ſententiam praticari à Tribunalibus præfertim Eccleſiaſticis æſtantur aliqui apud *Wieſtner n. 72.* ipſe vero judicat poſtiorẽ in puncto juris eſſe veriorem, unde ait Eccleſiæ à die læſionis E. g. præſcriptionis completa etiam ignorantia currere quadriennium, argumenta primæ ſententiæ ſolvit *num. 73.* Majoribus reſtituendis currit quadriennium à die, quo ceſſat cauſa abſentiæ, aut alterius impedimenti propter quod impeditus reſtituitur.

Eccleſiæ, cæteriſque pijs locis, ac Reipublicæ conceditur quadriennium à die factæ læſionis, aut læſe ſen-

ſententiæ. *c. Ecceſſa 1. de in integr. reſtit. in 6. juncta clem. unie. Verb. à tempore eodem*, aut à tempore quo primum ceſſat impedimentum, nam legitime impedito non currit tempus jure definitum, unde ſi primitus non patet læſio, ſed poſtea detegitur, tempus eſt computandum à die detectæ læſionis, *Laym. Lib. 3. tract. 4. c. 11. n. 4.* Hinc ſi Prælatus læſit Eccleſiam male adminiſtrando, & facile non eſt inducibilis, quamdiu vivit, ut factum ſuum revocet, ejus ſucceſſor poteſt petere beneficium reſtitutionis, *Wieſt. n. 69.* ſubjungens præſumi juſtam ignorantiam læſionis, quando ſunt frequentes, ac repentinæ Prælatorum mutationes, ob quas non ſuppetebar tempus perquirendi ac examinandi geſta antecelſorum.

Idem eſt ſi Eccleſia non fuerit auſa petere reſtitutionem à judice inquam ferente ſententiam *Abb. in 6. eum. ex literis 5. n. 10. de in integr. reſtit.*

Negleſſã petitione reſtitutionis intra quadriennium non conceditur, niſi Eccleſiæ, & reipublicæ ob juſtam cauſam, id enim ſpeciale in his locum habet ob favorem publicum, unde minoribus non conceditur *Pirhing. n. 56.* *Molin. Diſp. 574. n. 3.* concedi autem poteſt non ſolùm ad alterum quadriennium, ſed etiam ad longiſſimum tempus nempe 30. annorum uterque cit. contra aliquos. Cauſas rationabiles, ob quas hoc beneficium concedatur Eccleſiæ, & Reipublicæ ponit *Molin.* Primò ſi læſa ſit fraude, ſecundò ſi læſio

læfio fit enormiffima, qualis est dimidium jufti valoris excedens. Tertio fi quædam alia rationabilis caufa moveat fuperiorem ad reftituendum. Poftea dat rationem, cur minoribus denegetur ultra quadriennium lapfum à die prima vigeftimi fexti anni, quod tacite approbent, & confirment gefta in ætate minori negligentibus petere intra quadriennium: Ecclefia verò cum femper in eodem ftatu permaneat, ut minori comparetur, & hujus gaudeat privilegio, fuit illi conceffum, ut licet regulariter habeat quadriennium, fi tamen enormiter fit læfa, aliave caufa rationabilis occurrat, extraordinarie illud prorogetur.

Demum vide Gloff. ad cit. clem. verb. *continuum* diftinguentem cum jure, tempus continuum à tempore utili *Continuum* eft, quod continuo currit diebus feriatis, & non feriatis, in præfentia, & in abfentia, five fit copia judicis, five non *L. fin. c. de præfcript. long. tem. Tempus verò utile non currit diebus feriatis, diebus abfentia, & diebus, quibus non eft agendi copia.* Poftea, Verb. *A tempore læfionis* notat per hæc verba differre Ecclefiam à minore, & majore læfis, quod minori currat quadriennium à principio anni 26. majori tempore abfentia læfo poft reversionem, Ecclefia verò à læfionis tempore.

627, Quæres Duodecimò quænam adhuc beneficia fint in jure circa contrahentes, aut debitores? Refpondeo fequentia: Primò beneficium excuffionis in *Auth. Præfente c. de fidejuffo-*

ribus fitum in eo, quod fidejuffor ante conventum debitorem, hujusque bonorum excuffionem nequeat à creditore conveniri, debet proinde infpici prius, an debitor fit ex toto, aut ex parte folvendo? nifi debitor fit abfens, fidejuffor verò præfens.

Secundò eft beneficium cedendarum actionum juxta *cit. Auth. & Auth. fidejufforibus c. 1.* Vi hujus conventus fidejuffor à creditore poteft petere fibi cedi actionem, quam habet contra debitorem, hujusque fidejuffores, conventi cedere, non tenetur folvere.

Tertio eft beneficium novæ conftitutionis de duobus Reis debendi, vel promittendi contentum in *L. 1. c. de duobus Reis ftipulandi, & promittendi, Auth. Hoc ita e. eod. & Novell. 99. de duobus Reis promittendi.* Verb. *Interim.* Iftud juvat illos, qui funt debitores fimul facti creditoris ejusdem in eadem fuma in folidum aut non in folidum, fi non in folidum, nullus tenetur folvere plus, quam partem, nifi condebitor fit abfens, aut folvendi impotens: fi in folidum, non quifque ab initio poteft conveniri in folidum, fed fecundum partem, quæ quifque eft obligatus, poftea apparet condebitorum non effe folvendo, aut fi eft abfens, debet totum folvere.

Simile beneficium eft dividendarum actionum competens Tutoribus, & contutoribus, vi hujus viriliter, hoc eft pro numero perfonarum, inquit Gloff. Verb. *proportionibus virilibus L. 1. ff. de tutelis.* conveniuntur exemplo *D d d* emplo

emplo fidejussorum, dividiturque actio prout quisque est solvendo.

Ab hoc beneficio excluduntur fidejussores tutorum, aut tutoris pupilli, hic enim propter malam administrationem potest convenire in solidum ex pluribus, quem maluerit cessâ illi actione contra alium fidejussorem, *L. si plures 12. ff. rem pupilli, vel Adolescentis &c.*

Quartò est beneficium provocatio- nis, seu appellationis, vigore hujus condemnatus credens sententiam esse vel erroneam, vel injustam provocat ad superiorem Judicem. Unde definitur, quod sit à *judice minore ratione illati, aut inferendi gravaminis ad majorem provocatio*. Fieri debet de Jure communi intra decendum: concessa suspendit sententiam executionis. D. fert à supplicatione propriè tali, quod per istam allegato gravamine petatur, ut lata sententia contra supplicantem retractetur ex mera gratia Principis, cum enim contra supremum Principem non detur remedium appellationis, æquitas postulat, ut gravato succurratur per supplicationem, unde cum nullus, nisi Princeps possit sententiam extra casus in jure expressos ob jus patri acquisitum rescindere, supplicatio strictè talis non potest fieri ad judicem inferiorem. Non suspendit executionis sententiam, & ideo is, pro quo est lata sententia, debet præstare cautionem, quod restituet sibi adjudicata, si supplicans causam obtinebit. *Auth. que supplicatio c. de practib. Imperat offerend.*

Judex à quò appellatur, dat appel-

lanti litteras dimissorias ad Judicem, ad quem appellatur, in quibus attestatur à sua sententia appellatum. Ejusmodi litteræ dimissoriæ vulgò vocantur Apostoli, id est, quasi missi, quia condemnatus mittitur ad Judicem *ad quem* ut instruat de causa appellationis,

Quintò est beneficium recursus ad arbitrium boni viri *L. 1. & 3. §. 1. de receptis arbitris*. Isto utuntur, qui ut in re controversa sumptibus parcant vitentque contentiones, compromittunt in arbitratorem, qui suum judicium (quod juris consulti etiam *laudum* vocant) animique sensum dicat. Si arbitrator iniquum tulerit arbitrium, gravatus potest recurrere ad judicem Ordinarium controversiæ ut cognoscat, hujusque sententiæ super relato arbitrio debet stare.

Sextò est beneficium hypothecarum competens primo uxori in bonis mariti pro dotis securitate, vi illius præfertur omnibus creditoribus etiam antiquioribus, & habentibus tacitas hypothecas per *n. 24.* Secundò competit creditori, creditor enim expressam aut tacitam hypothecam habens præfertur alijs *L. 2. c. qui potior in pignor de isto beneficio fuscè tractavi à. n. 415. ad 421.*

Septimò est beneficium redhibitorium contentum in *Lib. 21. ff. tit. 1. de Edilit. Edicto, & redhibitione, & quando minoris*. Quod fuit conceptum de solis iumentis, & servis, postea est extensum ad alia. Dux actiones ex isto edicto oriuntur, una redhibitoria, altera æstimatoria, seu quanto minoris,

minoris. Prior agit ad recipiendam à venditore rem venditam, & ad restituendum à eo pretium; agit istà tunc quando vitium rei emptæ fuit Emptori ignotum, quo cognito non emisset rem etiam minore pretio: posteriore agit, quando rem emisset quidem agnito pretio, minoris tamen, quam emerit, consequenter venditor debet reddere de pretio tantum, quanto minoris emisset. Prima conceditur per sex menses, æstimatoria per annum *L. 2. c. de Ædilit. Actionib.* Est in arbitrio emptoris, quæ ex illis velit experiri, electâ unâ succumbens in ea, non habet recursum ad aliam *L. 21. ff. de except. rei judic.*

Octavò est beneficium conditionis indebiti, ut si solvisti per errorem credens esse debitum, quod non debebatur, potest repetere rigore hujus beneficii per *L. L. ff. de conditione indebiti.* De hoc consule Haunold *de jure tract. 10. c. 13. contr. 9.* ubi *n. 1170.* notat, quod secundum omnes solvens ex errore indebitum transferat dominium, nisi enim esset translatum, non esset necessaria conditio indebiti, sed competeret rei vindicatio. Conditio indebiti, seu actio condicictia competit hæredi solventis, & contra hæredes soluti, prior pars habetur in *L. 12. ff.*

eod. posterior ex generali Regula quod hæres defuncti teneatur jisdem obligationibus realibus, quibus defunctus. Reliqua lege apud cit. Haunold.

Nonò est beneficium exceptionis generalem renuntiationem non valere, nisi præcedat specialibus. Isto beneficio defenduntur instrumenta, in quibus specificè, ac nominatim non exprimuntur beneficia, quibus meritiò in jis renuntiari debuisset, sed solùm est adhibita clausula generalis E. g. hæc: *Hiscæ renuntio omnibus juribus, vel quibuscunque alijs beneficijs, statutis, constitutionibus, ordinationibus papalibus, imperialibus, Regijs, localibus, temporalibus à Jure, vel ab homine editis, aut edendis, in genere, vel in specie concessis, aut concedendis.* Unde Notarius, aut quivis alius judicij Assessor diligenter attendat, quibus beneficijs, & exceptionibus juxta formam contractus sit necessarium renuntiare, ut eorum specificatio nominatim inferatur instrumento, uti pulchrè tradit Gaill, *Lib. 2. Observ. 77. n. 5. & 6.* Alioquin si non fit, tunc exceptioni isti datur locus *Arg. L.*

obligatione 6. ff. de pignor.

Et hæc de jure, & justitia dicta sint

Omnia ad majorem DEI Gloriam.

D d d d z

Index